

Türkiye'de NEET Gerçeği

Gençlerin eğitim ve istihdam
dışında kalmasını resmî verilerle
okumak.

Ana okuma: NEET oranı genç işsizliğinin aynısı değildir. Türkiye'de kritik mesele, yalnızca iş arayıp bulamayan gençler değil; eğitimde olmayan ve işgücünün de dışında kalan geniş genç kitlelerdir.

Kapsam dışı: Türkiye için kamu politikası önerileri bu rapora alınmadı. Rapor, veriyi okumaya ve işgücü/iş dünyası açısından anlamlandırmaya odaklanır.

1 Önce kavramı sadeleştirelim

NEET, "ne eğitimde ne istihdamda ne de mesleki eğitimde olan gençler" anlamına gelir. Bu oran, seçilen yaş grubundaki toplam genç nüfusun içinde eğitimde, istihdamda veya mesleki eğitim faaliyetinde olmayanların payını gösterir.

Bu göstergeyi genç işsizliğiyle karıştırmamak gerekir. İşsiz genç, iş arayan ama iş bulamayan kişidir. NEET ise daha geniş bir kümedir: hem işsiz gençleri hem de iş aramayan, eğitimde olmayan, işgücü dışında kalan gençleri kapsar.

Kavram	Ne anlatır?	Neyi tek başına anlatmaz?
Genç işsizliği	İşgücüne dahil olup iş arayan ama iş bulamayan gençleri gösterir.	Eğitimde olmayan ama iş aramayan gençleri göstermez.
NEET	Eğitim ve istihdam dışında kalan toplam genç kitlenin büyüklüğünü gösterir.	Tek başına nedenleri göstermez; ev içi bakım, umutsuzluk, kayıt dışılık, sağlık, askerlik, eğitim kalitesi gibi başlıklar ayrıca okunmalıdır.
İşgücü dışında NEET	İş aramayan ve eğitimde olmayan gençleri gösterir.	Bu grubun tamamının "çalışmak istemediği" anlamına gelmez.

Okuma notu: Aynı NEET başlığı farklı yaş gruplarında yayımlanabilir. TÜİK gençlik bülteninde 15-24 yaş, OECD Education at a Glance 2025'te 18-24 yaş, Eurostat ana göstergesinde sıkça 15-29 yaş kullanılır. Bu nedenle kaynak, yıl ve yaş grubu yazmadan yapılan sıralamalar yanıltıcı olabilir.

2 Türkiye'nin resmi tablosu: oran düştü, ama sorun kapanmadı

TÜİK'in 2024 verisinde 15-24 yaş grubundaki gençlerde NEET oranı %22,9. Aynı yaş grubunda erkeklerde oran %16,2, kadınlarda ise %30,1. Bu fark, Türkiye'de NEET meselesinin cinsiyet boyutunu merkezi hale getiriyor.

2020-2024 çizgisine bakıldığında ilk bakışta olumlu bir düşüş var: toplam oran %28,3'ten %22,9'a gerilemiş. Ancak 2023'ten 2024'e geçişte düşüş duruyor; toplam oran %22,5'ten %22,9'a çıkıyor. Kadınlarda da %29,8'den %30,1'e küçük bir yükseliş var.

Kaynak: TÜİK, Çocuklarla ilgili Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Göstergeleri / İstatistiklerle Gençlik 2024; 15-24 yaş NEET serisi.

Yorum: Türkiye'de 2020 sonrası toparlanma var; fakat seviye hâlâ yüksek ve kadın-erkek farkı kalıcı. Oranların son yılda yeniden yukarı kıpırdaması, sorunun konjonktürel değil yapısal tarafı olduğunu düşündürüyor.

3 Asıl kırılma 20-24 yaşta başlıyor

15-19 yaş grubunda NEET oranı %17,4. 20-24 yaş grubunda ise %29,2'ye çıkıyor. Bu sıçrama, okuldan işe geçiş evresinin Türkiye için en sorunlu dönem olduğunu gösteriyor.

Fark özellikle kadınlarda belirgin. 15-19 yaş kadınlarda oran %21,1 iken, 20-24 yaş kadınlarda %40,2'ye yükseliyor. Başka bir ifadeyle 20-24 yaşındaki her beş genç kadından yaklaşık ikisi ne eğitimde ne istihdamda görünüyor.

Yaş Grubu	Toplam NEET	Erkek	Kadın
15-19 yaş	%17,4	—	%21,1
15-24 yaş	%22,9	%16,2	%30,1
20-24 yaş	%29,2	—	%40,2

Kaynak: TÜİK, 2024; 15-24, 15-19 ve 20-24 yaş kırılımları.

Yorum: Türkiye'de NEET, yalnızca "genç işsizliği" değil; eğitim sonrası ilk geçişte yaşanan kopuş meselesidir. 20-24 yaş kadın verisi bu kopuşun en görünür olduğu yer.

4 OECD karşılaştırması: sorun işgücü dışılık tarafında yoğunlaşıyor

OECD Education at a Glance 2025, 18-24 yaş grubu için 2024 verisini iki parçaya ayırıyor: işsiz NEET ve işgücü dışında NEET. Bu ayrım kritik; çünkü iki ülkenin toplam NEET oranı benzer görünse bile sorunlarının yapısı farklı olabilir.

Türkiye'de 18-24 yaş grubunda yaklaşık %8 işsiz NEET ve yaklaşık %24 işgücü dışında NEET görünüyor. OECD ortalaması ise yaklaşık %5 işsiz ve %9 işgücü dışında NEET. Yani Türkiye'nin farkı en çok "iş aramayan/eğitimde olmayan" tarafta açılıyor.

Ülke	İşsiz NEET %	İşgücü Dışında NEET %	Toplam %
Türkiye	8	24	32
Colombia	10	17	27
Costa Rica	10	15	25
Israel	3	18	21
Mexico	3	16	19
Lithuania	6	13	19

Ülke	İşsiz NEET %	İşgücü Dışında NEET %	Toplam %
Spain	9	8	17
Greece	9	8	17
Italy	7	10	17
France	8	8	16
United Kingdom	5	10	15
OECD ortalaması	5	9	14
Germany	3	7	10
Netherlands	2	3	5

Kaynak: OECD, Education at a Glance 2025, Table A2.1. Bileşenler yuvarlanmış değerlerdir; bu nedenle toplamlar küçük farklılık gösterebilir.

Yorum: Greece ve Spain gibi ülkelerde NEET'in işsizlik tarafı daha görünürken, Türkiye'de işgücü dışı taraf ağır basıyor. Bu, konuyu yalnızca "iş ilanı var mı yok mu?" sorusuna indirgememek gerektiğini gösterir.

5 Eğitimden işe geçiş: diploma tek başına yeterli sinyal değil

TÜİK'in "İşgücü Piyasasında Gençler 2024" araştırması, 15-34 yaş grubunda eğitimden işe geçişi daha net gösteriyor. Okurken staj, çıraklık veya benzeri çalışma deneyimi olan gençlerde istihdam oranı %68,6. Bu deneyimi olmayanlarda oran %55,8. Aradaki fark 12,8 puan.

Bu bulgu, NEET tartışmasını sadece okul sayısı veya diploma oranı üzerinden okumanın eksik kalacağını gösteriyor. İş dünyasıyla erken temas, ilk iş bağlantısı ve beceri eşleşmesi gençlerin istihdama geçişinde belirgin rol oynuyor.

%68,6 Staj/çalışma deneyimi olan gençlerde istihdam oranı	%55,8 Deneyimi olmayan gençlerde istihdam oranı	%15,7 Eğitim sonrası ilk 6 ayda işe başlayanlar	%33,9 Hiç çalışmamış kadın oranı (eğitim sonrası)
--	--	--	--

Kaynak: TÜİK, İşgücü Piyasasında Gençler 2024; 15-34 yaş grubu özel konulu araştırma.

Yorum: Türkiye'de eğitimden işe geçiş kanalı zayıfsa, genç mezun "işsiz" olarak değil, zamanla işgücü dışı veya bağlantısız genç olarak görünmeye başlar. Bu da NEET oranının yüksek kalmasına katkı verir.

6 Avrupa bağlamı: Türkiye'nin mesafesi büyük

Eurostat'ın 2024 için yayımladığı ana göstergeye göre AB'de 15-29 yaş grubunda NEET oranı %11. Aynı veri setinde AB ülkeleri içinde oranlar yaklaşık %5 ile Hollanda'dan %19 ile Romanya'ya

uzanıyor.

Bu kıyas doğrudan bire bir sıralama değildir; çünkü yaş grupları farklıdır. Yine de yön aynı: Türkiye, gençlerin eğitim ve iş dışına düşmesi konusunda Avrupa ortalamasından belirgin biçimde ayrışıyor.

Kaynak	Yaş Grubu	Son Veri	Ana Bulgu
TÜİK	15-24	2024	Türkiye toplam NEET %22,9; kadınlarda %30,1.
OECD EAG 2025	18-24	2024	Türkiye yaklaşık %31; bunun büyük kısmı işgücü dışında.
Eurostat	15-29	2024	AB ortalaması %11; AB içinde Hollanda ~%5, Romanya ~%19.

7

'Çalışmak istemiyorlar' kolaycılığıyla açıklanamaz — genel yorum

Birinci okuma — NEET, tek bir grup değil.

İş arayan ama bulamayan genç ile iş aramayan, eğitimde olmayan ve ev içi yük, umutsuzluk, kayıt dışılık veya sosyal nedenlerle sistem dışında kalan genç aynı başlıkta yer alır. Bu yüzden oranı tek cümleyle açıklamak hatalı olur.

İkinci okuma — Türkiye'de kadın boyutu ana eksenidir.

15-24 yaş kadın oranı %30,1; 20-24 yaş kadın oranı %40,2. Bu fark, NEET'in Türkiye'de sadece ekonomik değil, sosyal ve hane içi rollerle de bağlantılı olduğunu gösterir.

Üçüncü okuma — 20-24 yaş geçiş basamağıdır.

Bu yaşta gençler okuldan iş hayatına geçer. Türkiye'de oranların burada sıçraması, ilk iş deneyimi ve iş piyasasına bağlanma aşamasında kopuş yaşandığını gösterir.

Dördüncü okuma — OECD verisi işgücü dışılığı öne çıkarıyor.

Türkiye'de 18-24 yaş grubunda işgücü dışı NEET payı OECD ortalamasına göre çok daha yüksek. Sorun sadece açık iş veya işsizlik oranı değildir; bağlantı kaybı daha derindir.

Beşinci okuma — Erken iş deneyimi önemli bir ayırt edici.

Staj, çıraklık veya okurken çalışma deneyimi olanlarda istihdam oranının daha yüksek çıkması, eğitim ile iş arasındaki temasın zayıf kalmasının maliyetini gösterir.

Son cümle: Türkiye'de NEET verisi "gençler iş bulamıyor"dan daha geniş bir hikaye anlatıyor: eğitimden işe geçiş kopuyor, kadınlarda sistem dışına çıkış daha sert yaşanıyor ve işgücü dışı genç kitle OECD karşılaştırmasında Türkiye'yi ayrıştırıyor.

8

Veri notları ve sınırlamalar

- Bu raporda sosyal medya paylaşımındaki ülke sıralaması kaynak olarak kullanılmadı; çünkü paylaşımda yıl, yaş grubu ve veri seti açık yazmıyordu.

- OECD Education at a Glance 2025 tablosu 18-24 yaş grubunu verir. TÜİK'in gençlik göstergesi 15-24 yaş grubudur. Eurostat ana AB göstergesi 15-29 yaş grubunu sık kullanır.
- Farklı yaş gruplarındaki oranlar doğrudan aynı sepete konmamalıdır. Bu yüzden raporda veriler yaş grubu belirtilerek yorumlanmıştır.
- OECD tablosundaki işsiz ve işgücü dışında bileşenler yuvarlanmış değerlerdir; grafikteki toplamalar küçük yuvarlama farkları içerebilir.
- NEET oranı nedenleri tek başına göstermez. Bu rapordaki yorumlar; cinsiyet, yaş, işgücü dışılık ve eğitimden işe geçiş göstergelerinin birlikte okunmasına dayanır.

Ek A – TÜİK 15-24 NEET Trendi (2020-2024)

Yıl	Toplam %	Erkek %	Kadın %
2020	28,3	21,2	35,7
2021	24,7	17,5	32,4
2022	24,2	16,4	32,3
2023	22,5	15,6	29,8
2024	22,9	16,2	30,1

Kaynakça

- [1] OECD. Youth not in employment, education or training (NEET), indicator definition. oecd.org/en/data/indicators/youth-not-in-employment-education-or-training-neet.html
- [2] OECD. Education at a Glance 2025, Chapter A2: Transition from education to work; Table A2.1 and Figure A2.1. oecd.org/en/publications/education-at-a-glance-2025
- [3] TÜİK. İstatistiklerle Gençlik 2024 / Hanehalkı İşgücü İstatistikleri 2024. tuik.gov.tr
- [4] TÜİK. Çocuklarla ilgili Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Göstergeleri; SKA 8.6.1 NEET 2020-2024. tuik.gov.tr
- [5] TÜİK. İşgücü Piyasasında Gençler, 2024. data.tuik.gov.tr
- [6] Eurostat. Statistics on young people neither in employment nor in education or training, data extracted May 2025. ec.europa.eu/eurostat
- [7] OECD. OECD Economic Surveys: Türkiye 2025; female labour market participation and skills context. oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-turkiye-2025

Türkiye'de NEET Gerçeği

Gençlerin eğitim ve istihdam
dışında kalmasını resmî verilerle
okumak.